

Jules Vernen 20. merkillinen matka

JULES VERNE *Höyrytalo* (suomentanut Pentti Kähkönen) WSOY, Porvoo 1980. 396 sivua.

Kaikkihan tunnustavat Vernen teokset laadukkaiksi fantasioiksi. Jo yli vuosisadan ajan ne ovat kiihottaneet nuoria ja muita ajatuksiltaan urautumattomia lukijoita. Laajan tietämyksensä, kahleettoman mielikuvituksensa ja sattuvan kuvailunsa voimalla Verne on osoittanut meille luonnon ihmeellisyyden ja elämän värikkyyden. Vernen tieteisperäiset seikkailut ovat varmaan innostaneet monta nuorta kykyjensä mittaamiseen.

Höyrytalo on seikkailukertomus vuoden 1867 Intiasta. Tapahtumien taustana on armoton sepoysota (1857—1859), jonka Bengalín armeijan alkuasukassotilaat sytyttivät ja joka päättyi englantilaisten siirtomaasotilaiden silmittömään koston. Verisen yhteenoton arvet eivät hevin hälyne, ja kapinan varjo kuvastelee pitkään eksotisen Intian mystisessä elämänmenossa. Sen kirja osoittaa.

Teos julkaistiin ranskaksi jo vuonna 1880. Suomen kulttuurirahaston ja Opetusministeriön taloudellisesti tukema suomennos ilmestyi kirjamarkkinoille vasta tänä vuonna. Suomenkieliseen versioon on kääntäjä laatinut aakkosellisen selityshakemiston, jossa tulkitaan romaanissa esiintyviä termejä ja tapahtumia. Kirja sisältää runsaan kuvituksen ja muutamia karttoja.

Höyrytalo on yksi Jules Vernen (1828—1905) 63 romaanista ja hänen 20. »merkillinen matkansa». Höyrytalo, kuten Vernen kirjamatkat yleensä, antaa runsaasti myös maantieteellistä tietoa. Esittämänsä tiedon Verne hankki matkaajia kuulemalla ja kirjoituksia lukemalla. Kirjailijan todellisuudessa tekemät matkat eivät olleet järin »merkillisiä», kuten suomentaja huomauttaa. Mutta luovan ihmisen maailmat eivät rajoitukaan matkareiteille tai voimassa oleviin aikatauluihin. Höyrytaloakin tuntuu Vernen omakohtaisesti kokenemalta, vaikei hän Intiassa pistäytynytkään.

O. H.